

Aiudul

.....
 .....
 .....
 2
 L E I
 .....
 .....
 .....

Abonament:
 120 Lei anual, 60 Lei pe 6 luni.
 Publicăm anunțuri și reclame.

CULTURAL, ECONOMIC, SOCIAL ȘI POLITIC INDEPENDENT
 Apare săptămânal. — Redactor: OCT. LUPEANU.

Redacția și administrația:
 Strada Mihai Viteazul No. 1.
 — Casina Română —

PROPAGAREA CULTURII LA SATE

Intre multele lacune pe care le are viața noastră de stat, de sigur între cele mai dureroase, este și lipsa unei organizațiuni complete și definitive, de propagare a culturii la sate. Anii trecuți se încercase o coordonare pe țară a acțiunii acestora și nu pricepem ce piedeci mari au putut stânjeni realizarea ei. Ce bine ar fi fost dacă problemele aceste de ordin cultural și social ar fi fost constatate întâiu prin anchete temeinice, făcute cu metod și stăruință și stabilite odată, toate forțele națiunii s'ar fi concentrat la soluționarea lor cât mai neîntârziată. Așa cum suntem, cu cercurile culturale învățătorești, cu echipele fundațiilor regale și cu programul de activitate al Astrei — fără nici o coeziune între ele, unele chestiuni rămân părăsite, altele atacate de toate aceste asociații — desinteres complet de unele, prea multă risipă de energii în altele...

În aceste împrejurări trebuie să facem cel puțin o înțelegere locală, pentru plasa în care trăim.

În plasa Aiud nevoile populațiunii rurale sunt multiple: în partea de munte boalele sociale, pentru extirparea cărora Astra a făcut un început laudabil, pe care îl continuă un doctor tânăr și însuflețit, care s'a stabilit la Ponor, hotărât să rămâne acolo câțiva ani. Populația de acolo este mai apoi, cel puțin în parte, foarte săracă. Astra face acolo acum un curs de agricultură. Un distins conferențiar al Uniunii camerelor de agricultură d. Atanasiu-Albină — caută să determine un curent cât mai viu pentru aceasta nobilă preocupare, aducătoare și de câștig material. Pe valea Aiudului — în Măgina, Cacova și Poiana apoi la Gârbova s'a făcut un curs practic de pomicultură — primit de săteni cu mare bucurie. Roadele lui se vor cunoaște în câțiva ani — mai ales că Astra este ferm hotărâtă să-l intensifice și să-l continue mai mulți ani.

Dar alături de aceste mici realizări mai sunt o mulțime de probleme pentru soluționarea cărora trebuesc cât mai mulți colaboratori. Avem comune unde grasează alcoholismul, altele în care desinteresul față de cultură este absolut. În agricultură și viticultură plugarii noștri lucrează încă foarte primitiv; în adevăr numai darul lui Dumnezeu ocrotește producția. Apoi Românii noștri introduc foarte greu preocupări nouă; ei nu înțeleg bunăoară să cultive legumăria. Partea cea mai mare a sătenilor

cumpără legumi de pe piață. Vânzătorii sunt și aici Bulgari și Unguri. Dar portul nostru minunat și jocurile voinicești, călăușerul și bătuta?! Sunt și unul și celelalte așa de corcice, dacă nu chiar părăsite. Cum stăm cu chestiunea cooperativelor sătești, a asigurărilor de vite? Și câte alte probleme și nevoi.

În fața acestei situațiuni Astra adresează, acum la început de primăvară, un călduros apel către toți intelectualii orașelului nostru să binevoiască a par-

licipa la munca aceasta de asanare a vieții sătești. Nu așteptăm decât o conferință care să sesizeze o problemă ardentă. Cu ea se pot cerceta și instrui oamenii din mai multe comune. Duminicile după masă, o vizită la sate este și ceva reconfortant. Invităm apoi comitetele noastre dela sate să ne comunice și ele problemele, în cari ar dori să primească lumină. Numai astfel, cu puteri unite, cu entuziasm, prin muncă stăruitoare vom putea ridica această iubită țărănime la înălțimea cuvenită. Să ne ajute Dumnezeu!

OVIDIU HULEA.

Către toți intelectualii plasei Aiud

Am pornit să ne războim cu întunerecul și ignoranța. Am pornit să destrămăm izolarea în care am trăit două decenii, făcându-ne dușmani unul altuia. Am pornit să strângem legăturile între orășeni și săteni, închegând un front unic românesc, ca astfel să luptăm contra dușmanului nostru comun: revizionismul.

Politica noastră este și va fi numai politică românească. În cei 20 de ani de Românie Mare, în acest oraș, s'au făcut încercări de a susține o gazetă românească. Însă încercările n'au reușit. N'au reușit, căci aceste gazete erau tendințe politice, voiau, să canalizeze crezul politic al maselor țărănești în o anumită direcție. Voiau ruperea rândurilor și de aceea au murit. Patronii politici nu jertseau bani pentru susținerea lor, odată aportul ce aduceau, nu era în raport cu jertfa ce trebuia făcută.

Fiecare din noi a simțit necesitatea unei astfel de tribune, care să sintetizeze, în acest colț uitat al județului, lupta noastră zilnică, pe toate terenurile, față de elementul maghiar, care nu se sinchisește de năcazu

rile noastre comune, ci progresează zi de zi. Concluziunile noastre au două gazete, pe când noi n'avem nici una. Concluziunile noastre și trăiesc viața în comun intelectual, meseriaș, comerciant și țăran și această unire le dă forța de rezistență, ba chiar de sfidare. Chemarea noastră a celor ce trăim în acest oraș și plasă ne impune, ca desbrăcați de halna politică ce o facem fiecare din noi, să pornim la luptă românească. Ne impune situația noastră în care ne găsim să leșim din bărlugul izolării noastre și să aducem aportul de care suntem capabili pentru întărirea tendințelor noastre naționale. Nu ne mai putem lăsa stăpâniți de considerente personale și subiective. Idealul nostru trebuie să fie: lupta pentru întărirea prin toate mijloacele a acestei țări și neam. Tribuna noastră este liberă, tuturora, cari vreau să aducă pe altarul românismului parte din sufletul lor.

Făcând aceste premise, îndrăznim să apelăm atât la sprijinul moral, cât și la cel material al tuturor intelectualilor, căci știut este, că fără jertfe materiale, nimic nu se poate face.

Victor Maca.

Comoara lui Toma.

Toate satele de pe Vama seacă cunoșteau pe Toma lui Chimu din Inuri, om pe a cărui socoteală se făceau în sat cele mai multe glume de batjocură. Și asta pentru că atât el cât și nevasta lui Rașila erau pe un calapod, oameni cari tare credeau în tot felul de boscoane băbești. Dacă venea prin sat vre-o țigancă cu ghiocul, Rașila era în stare să lasă sapa sau secera în câmp și să fugă acasă să primească pe țigancă educatoare de noroc. Era ea de credință că norocul stă în ghiocul zgripturoaicelor de țigane și gata.

Și chiar pentru asta oamenii din sat i-au luat înainte, așa că duminicile când se adunau la povești în dâlma dela poarta jupânului Ijac, nu se făcea nici o glumă să nu fie pomeniți și Toma cu Rașila lui. Și ei le răbdau pe toate fără nici o supărare, ba părea că se simțeau cinstiți când se ocupa lumea de numele lor.

Dar nici oameni mai batjocoritori ca în Inuri nu găseai în toate satele de pe Vama seacă. Erau unii cari parcă nu aveau nici când alt lucru decât să se adune în căucia lui Băciu Ion unde toată ziua nu se făcea altceva

de cât glume și povești pe socoteala celor absenți. Cel mai rău de gură era Șilimon Bebu, care la adresa ori cui găsea câte ceva și vai de acela care ajungea pe gura lui. Apoi nici ceilalți nu se lăsau mai pe jos. De gura Băciului nime nu rămânea nebotizat în sat, așa erau toți vecinii: Licuța grofu, Ion al Androai, Pepelea, Clemente și Bota. Pare că Dumnezeu anume i-a întâlnit să fie vecini și când se adunau la olaltă formau câte un consiliu, la care chiar și Praizu din Călădău venea și își pierdea zile întregi.

Așa era în satul nostru mai demult. Și fiindcă am început vorba despre Toma, să vă spun una dintre păniile lui, care de și a trecut multă vreme de când s'a întâmplat, totuși și astăzi încă se mai vorbește despre ea în sat.

Într-o vară la marginea satului în valea lui Vodă s'a instalat ca de obicei o tabără de țigani, cortorari, cari făceau căldări, seceri, săcure, sfledere și câte toate, iar țiganele năpusteau prin sat ca să spună femeilor de noroc și să le facă cu ghiocul pentru care adunau tot ce puteau, brânză, pui, slănină, ba chiar și haine.

Lui Șilimon Bebu, care nu se ținea decât de glume și de prostii, nu știu cum i-a mai venit

Conferința Dlui Prefect dr. Simion Vulcu

În ziua de 18 l. c. a avut loc în sala cinematografului, o conferință administrativă, din inițiativa și sub prezidenția Dlui Prefect al județului Dr. Simion Vulcu. Au luat parte: Șeful cabinetului prefecturii Dl Liviu Iosof, D-nii Ovidiu Udrea pretorul plasei Aiud, maior Ignat, comandantul legiunei de jandarmi Alba, Dr. Nicolae David primarul orașului, toți notarii, primarii și consilierii comunali, medicii de circumscripție, medicul veterinar, precum și toți șefii autorităților publice din plasă.

La ora 10.15 Dl Prefect deschide ședința mulțumind asistenței, care înțelegând chemarea d-sale s'a prezentat în număr așa de mare.

Această conferință, spune Domnia Sa este o urmare a conferinței prefectilor la Ministerul de Interne condus de Dl primministru G. Tătărescu. Schițează motivele care-au îndemnat pe conducătorii țării, să pășească energic la fapte, pentru a stăvili atâtea curente extremiste, cari periclitează siguranța și chiar existența scumpei noastre patrii.

"A sosit ceasul al 11-lea", continuă d-sa, "când toți cetățenii loiali, trebuie să se trezească la realitate și să vadă pericolul care amenință liniștea țării".

Apelează la toți intelectualii dela sate, conducătorii spirituali ai populației, să concluzioneze cu conducătorii țării, pentru a stărpi ideile subversive ce se infiltrează pe încetul în sufletul poporului.

Ca încheiere, atrage atenția, că intrucât unele elemente de disordine vor încerca să tulbure liniștea sufletească a poporului, se vor isbi de puterea executivă a guvernului, care va suprima orice tentativă de-a întrona anarhia în Stat. Dl Ovidiu Udrea, pretor, răspunzând dlui prefect, expune situația morală a populației, fiindu-i bine cunoscută în urma deselor inspecții în comunele plasei.

Se constată în genere o criză morală, la sate, unde sufletul naiv al țărânului nostru este o adevărată răsuduiță pentru fel de fel de idei menite a-i tulbura echilibrul.

Roagă pe cei prezenți să interprindă o campanie de luminare a poporului, care și acum rătăcește pe alocuri, întunecimea spiritu-

și o astfel de trăznaie prin cap. Întâlnește o țigancă pe care, după ce-i dă o pipă de țabac, înțeapă a o instrui și după ce îi dă toate informațiile despre Toma și Rașila o trimite la ei să le dea de noroc.

Zgripturoaica de țigancă după ce a luat toate instrucțiunile date de Șilimon, se duce la Rașila și când începe să-i spună cum o cheamă, câți copii are, cum îl cheamă pe bărbat, ba că pe un copil la lovit calul, și câte toate chiar adevărate, Rașila stan de piatră s'a făcut, cu mâinile încrucișate pe piept asculta cu toată atenția la cele ce-i spunea țigancă, iar când pupază pe colac asta ia mai spus că, în curtea lor trebuie să fie undeva îngropată o comoară, Rașila ia dat țigancei pe lângă altele chiar și ultima bucată de rânzeală ce mai avea în cămară. Iar țigancă dracului ia spus că pentru ca să găsească comoara, trebuie să postească 9 zile cu Toma cu tot, apoi alte 9 zile să stea de pândă în miezul nopții și unde va vedea că iasă foc din pământ acolo să sape și va găsi banii îngropați.

Atât ia trebuit Rașilei să audă de comoară, că mi l-a și puse bietul Toma la post și 9 zile nu la mai scos din fasole cu posăi încărită cu mere pădurețe. Slăbise bietul om de abia mai putea ridica znoptul de grâu să-l bage în doba mașinei, iar după 9 zile punete Tomă la pândă în toate nopțile. Până spre ziua stătea pe podmolul de lângă părete și se uita că oare din contr'o va lumina comoara.

Intr'o seară veni la el și fratele lui Mihailă, mai nimeri și vecinul Radu lui Dorcă care era și ceva rudenie cu el, iar Toma le spuse și lor vestea bună ce o avea dela țigancă. Și așa cu poveștile îi apucă târziul pe toți, se apropia miezul nopții, iar feciorii și fetele cari erau adunați la șezătoare în dâlma jupânului, începuse și ei să se imprăștie. Între aceștia a fost și Ilie servitorul lui Șilimon vecin cu Toma. Acesta intrat în curtea stăpâ-

lui medieval. Pentru dovedirea acestei afirmații povestește următoarea întâmplare:

Inspectând comuna „Isvoarele” și cercetând gestiunea financiară a primăriei, găsește între cheltueli suma de 600 lei sub titlul: „La babă pentru boscoane”. Cerând lămuriri, i se spune că această sumă a fost dată unei babe din sat, pentru a face farmece ca să nu mai piară vitele.

Din această întâmplare, amuzantă în aparență, dar tristă în fond, reiese obligația ce o

au toți cei cari se pretind conducătorii poporului, de a-l lumina și a nu-l amăgi cu idei pe cari nu le înțelege. „Poporul deci nu are nevoie de exerciții de marș și de salut, ci de o educație creștinească și cetățenească”.

Incheie cu promisiunea solemnă în numele autorităților publice, de-a contribui cât mai mult pe această cale, la consolidarea internă și externă a țării pentru a putea face față tuturor primejdiilor cari adună nori grei pe orizontul politic.

Viața și obiceiurile altor popoare

Conferință ținută în cadrul „Astrii”

În alte locuri, sub alte ceruri, popoare deosebite de boiul și firea noastră, au unele moravuri și unele caractere cari merită să fie cunoscute, cât decăt, de orice om doritor să afle lucruri nouă.

Sub un cer rece, în nordica Suedie, 5 milionane de oameni muncitori au încrustat în sufletul lor, cinstea. Și utori de carte până la unul, insetați de cultură, au învățat să respecte ideile, munca, avutul semenilor. Unui străin i-se pare de necrezut când nu este întâmpinat în tren de controlor, în tramvaiu de taxator, în restaurant de chelner cu pomelnicul notei în care n'a uitat să și treacă bacșitul. Și mai ales i se pare de necrezut văzând în jurul lui cum toți, dar absolut toți oamenii, își cumpără bilet de tren, pun la coborire taxa tramvaiului într'o cutie, cum tot într'o cutie depun banii aperitivelor cu prețul afișat în dreptul fiecăreia. Dacă acelaș călător ar întreba ce rost au steagurile cari falfăiesc deasupra unor case cu ferestrele zăbrele, i s'ar răspunde că sunt închisori fără închiși căci judecătorii nu prea au de lucru într'o țară unde nu sunt răufăcători.

Cinste în Suedia, *curățenie* în Danemarca sau... igienă, cu un cuvânt mai modern și mai științific. Orice carte scrisă de vreun călător care i-a cercetat pe danezi, descrie în cuvinte minunate starea de desăvârșită curățenie a satelor, caselor și... grajdurilor, mai curate decăt multe locuințe de oameni din alte locuri.

Dar munca de uriași a Olandezilor care și-au cucerit, palmă cu palmă, mai mult de

jumătate din țară de sub împărăția apelor mării...

În depărtata Asie, către „Soare-Răsare”, oameni mărunți de stat, cu fața smeadă, cu ochii oblici și pielea galbenă, au avut o civilizație și o cultură mult mai veche decăt însăși civilizația și cultura popoarelor cari alcătuiesc astăzi națiunile Europei. Deși ca frunza și ca iarba, chinezii și japonezii, trăiesc mulți din ei, în locuințe clădite pe piloți, deasupra apelor. Nici pentru casă nu vor să piardă o palmă de loc depe care trebuie să scoată hrana, orezul. Căci, bieții țărani chinezi cu familiile lor, se întrec din 1000—1500 m² de pământ. Cum sapă ei pământul, cum îl îngrașă, cum seamănă fir cu fir orezul, este ceva față de care și grădinarii europeni, nu agricultorii ci grădinarii, trebuie să se închine. Recolta mică încă le-ar fi neindesulătoare dacă nu s'ar mulțumi cu un pumn de orez fiert, la prânz și seara.

Chinezii și japonezii din orase sunt la fel de muncitori și mai ales sunt buni negustori. Cât despre moravuri și obiceiuri, acestea apar ca foarte curioase pentru europeni. Buna cuvântă este înrădăcinată; orice bătrân este venerat pentru că în orice bătrân găsește un înțelept. Numai un om în vârstă poate purta vestimente de culoare galbenă, culoare care pe vremea împăratului era obișnuită. În curtea lui. Negustorul și clientul, gazda și oaspetele se întrec în plecaciuni, unul față de altul, întovărășind plecaciunile de multe, foarte multe binețe.

Calitățile poporului chinez și japonez se

nului, aprinzânduși țigara cu un chibrit care când l'a aprins a luminat, iar Rașila care era cea mai atentă în toate părțile a zărit printre nulele gardului lumina chibritului lui Ilie și nici una, nici alta, a crezut că arde comoara. Sări sus ca opărită și se repezi către Toma care adormise dea binelea și dându-i un ghiolt îi zise.

Scoală mă prostălăule, batăte dumnezeu să te bată, chiar acuma a trebuit să adormi. Iată eu am văzut comoara luminând. Să mă trăznească de nu am văzut uite colo în colțul grajdului.

Toma tresări din amorțeala lui și când mai confirmară Radu cu Mihailă că și ei au văzut ceva, nu a mai stat nimic pe gânduri. În câteva clipe hârlețul și lopata cari erau pregătite pe înainte au fost puse în funcțiune.

Rașila le arată locul precis, iar Toma cu Radu și Mihailă se puseră pe lucru. Ea le ținea lumina, iar ei săpau din greu.

Cum era vara și oamenii dormeau pe afară, vecinii văzând lumină la Toma lângă grajd, curioși veniră să vadă ce-i. Când au aflat despre ce e vorba nu a trecut un sfert ne cias și toți erau în curte la Toma să vadă minunea prorocită de ghiocul țigancei. Săpau bieții oameni din toate puterile, Radu din fundul gropii arunca cu lopata, iar Toma cu un ciocan mare bătea în fundul și pereți gropii ca să audă unde sună butoiul cu bani.

Dintre cei adunați nu lipsea nici Șilimon Bebu cel care a pus la cale această păcăleală, el nu mai încetă de a adresa cuvinte de ba-jocură celor cari se trudeau în fundul gropii. Jupânul Ijac cerea să-i facă și lui parte, că doar lumina pe care o ține Rașila cu atâta evlavie e dela el. Și așa vremea trecea, săpătorii înaintau cu spor dar nimic din cele așteptate.

Când groapa era aproape la doi metri de adâncă vecinii începură a se rări. Șilimon

când a plecat a zis lui toma: „Măi dacă găsiți comoara să mă chemați și pe mine la numărat”. Și așa vecinii plecară cu toți, iar bieții săpători obosiți văzând că nu e rost de comoară, au lăsat săpatul și au plecat și ei să se odihnească.

Dar Radu lui Dorcă nu s'a lăsat de pagubă; el gândi că după atâta trudă totuși ar fi bine să profite de ceva. După ce Toma se duse la culcare istovit de oboseală, Radu se strecură la el în cămară unde găsi o dioabă cu brânză și un sac cu grâu ce urma ca a doua zi să l ducă Toma la moară. Le umflă și dute cu ele.

Dimineața vecinii curioși, toți se uitau peste gard în curte la Toma ca să audă ceva despre comoară, dar bietul om se făcea că nu vede nimic, gată carul de moară prinde vacile și când merge în cămară să ia sacul să-l pună în car, — sac ca'n palmă — În acel timp vine și Rașilă să ia brânză pentru a pune în straiță copilului care mergea cu oile, dar dioaba cu brânză încă canfor se făcuse.

Se uitară unul la altul și începură a se certa. Vezi batăte dumnezeu nălărăule, toată noaptea ai săpat de geaba și acuma ți-a furat și grâul și brânza.

Săți ții gura ticăloasă că tu mai făcut să sap, n'ai văzut nimic numai ți s'a năzărit și mai prostit să sap toată noaptea.

Pe urmă când au văzut că vecinii de toate părțile își bat joc de ei nici nu au îndrăznit să se mai plângă nimănu de furtul ce li s'a făcut. Dar Șilimon totuși a auzit'o și asta și a umplut tot satul cu pățania lui Toma care pe lângă că n'a găsit comoara căutată, sa mai ales și fără grâu și fără brânză și cu postul de 9 zile. Iar țigancă dracului a mâncat rânzeala Rașilei. Și așa a rămas că și astăzi oameni din sat încă mai vorbesc despre comoara lui Toma.

observă însă, minunat de bine, în dragostea nețărâmurii pe care o au față de natură, în iubirea florilor și plantelor de tot soiul, dela floarea de cireș până la crizantema invoaltă, dela salcia care își pleacă plângător crengile până la nufărul care pătează cu alb și roz oglinda lucie a ochiului de lac din parcul fermecat... cu punți arcuite și chioscuri micuțe, prin care se plimbă săltând ușurel, învesmântate în kimonouri de mătase cu flori și păsărele pictate, chinezoaice mișcând cu grație, incoace și încolo, evantaiuri de hârtie colorată..

În picturile vasele fine de porcelan, pe cutiile de lac negru încrustate cu fluturi de aur, minuni de artă chineză și japoneză, aceleași flori, aceleași ființe micuțe în kimonouri de mătase, îți vor surâde în toate colțurile, sub toate chipurile...

Alte popoare, alte obiceiuri, alte civilizații.
H. Dumitrescu.

Dela Reuniunea Meseriașilor

Reuniunea Meseriașilor și Comercianților Români din Aiud, Duminecă 11 Martie a ținut adunarea generală ordinară la care au luat parte aproape toți meseriași și comercianți, membrii ai reuniunii. Adunarea a decurs în cea mai mare ordine și cu bună înțelegere. S'a citit raportul comitetului despre activitatea reuniunii în cursul anului 1936, apoi raportul casierului și s'a făcut verificarea actelor de gestiune din partea unei comisii de verificare compusă din Dnii Dr. Baltariu notar public, Traian Mesaroș pantofar și Pavel Amos pantofar, iar după ce comisiunea de verificare s'a făcut raportul, adunarea generală a dat descărcarea comitetului despre gestiunea anului 1936.

La propunerea dlui președinte al reuniunii, după ce a arătat că statutele așa cum sunt nu mai corespund într-o măsură la scopurile reuniunii, adunarea generală a hotărât și modificarea în parte a statutelor.

Semnalăm cu mare bucurie participarea la această adunare a Dlui Dr. Ion Baltariu notar public și președintele Ligii Antirevizioniste, care pe lângă unele îndrumări bune îndeamnă pe meseriași și comercianții români la bună înțelegere căci numai în așa fel vor putea ajunge la scopul ce se urmărește.

D-sa a amintit și faptul că clasa intelectuală din localitate s'a îndreptat gândul către meseriași români cari au dovedit într-adevăr că e necesar și că merită să li se dea mai multă atenție.

Meseriași Români au fost foarte bucueroși de prezența Dlui Dr. Baltariu iar Dl Izidor Domaș în câteva cuvinte a mulțumit pentru sfaturile și îndrumările ce a binevoit a da clasei de mijloc. Sperăm că pentru viitor se va ajunge la o cât mai bună și mai strânsă legătură între clasa de mijloc și intelectuali.

Meseriaș.

PRIMĂRIA ORAȘULUI AIUD
Serviciul administrativ

No. 1328/1937. P.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că, Primăria Aiud va închiria prin licitație publică localul din Str. Mihai Viteazul No. 3 (Casina Română) pe timp de 3 ani, începând dela 1 Maiu 1937 până la 30 Aprilie 1940.

Licitația se va ține în ziua de 21 Aprilie 1937 ora 11.30 a. m. în biroul contabilității comunale Aiud, Camera No. 1, unde se vor depune ofertele scrise și sigilate în plicuri separate, odată cu garanția de 5% asupra prețului oferit pe 3 ani

Art. 88—110 din L. C. P. se vor aplica acestei licitații.

Informațiuni amănunțite asupra localului se pot primi zilnic în orele de birou la Primăria Aiud.

Aiud, la 17 Martie 1937.

Primar: Maior: M. Papiniu. Secretar: Gllgor.

Știrile săptămânii

■ Inchiderea Corpurilor legiuitoare.

În ședința de Sâmbătă a Camerei deputaților s'au votat la repezeală o mulțime de legi. La orele 8 seara d. prim ministru Tătărescu dă cetire mesagiului regal de închiderea corpurilor legiuitoare. Mesagiul schițează activitatea legiferantă a Corpurilor, subliniind grija deosebită ce s'a dat înzestrării armatei. La senat ultima ședință a fost furtunoasă. Niciodată parcă n'a fost atâta scandal ca'n această ședință a Maturului Corp. d. Iorga se supără pe d. Benteiu pentru niște fraze și gesturi. Dl. Benteiu își cere scuze și își anunță demisia. Chiar și după potolirea furtunii, atmosfera e grea. Unui senator i se face rău și e nevoie de intervenția medicilor. Așa s'a încheiat sesiunea prelungită a Senatului.

■ Societatea Principele Mircea, mulțumește pe această cale, tuturor acelor care au participat la serata din seara zilei de 6 Martie at. contribuind astfel la frumoasa reușită, precum și acelor cari au contribuit cu obiecte de tombolă și pentru buffet.

■ Dela Asociația profesorilor. În ziua de 18 Martie crt. s'a ținut la liceul Titu Maiorescu ședința Asociației profesorilor secundari, secția Aiud. Au luat parte 21 membri ai corpului didactic dela liceu, gimnaziul de fete și gimnaziul industrial. La ordinea zilei a fost fixată alegerea de președinte, intru cât Dl. O. Hulea ca director de liceu în conformitate cu rânduelile asociației generale își înaintase dimisia din această calitate. Această asociație pe țară a profesorilor luptă pentru interesele membrilor săi și are secții în toate orașele cu școli secundare. În programul luptelor și năzuințelor sale politica nu are nici un loc; dar ca oriunde ea se strecoară și aici neobservată și răutăciosă. Nici alegerea dela Secția noastră Aiudeană n'a fost complet scutită de aceste îndemănătoare și neobservate strecurări, cari au direcționat rezultatul la care s'a ajuns. Și se mai afirmă și altceva: că între cei 21 de votanți s'au strecurat și nemembri. Noroc însă că ori pe ce căi s'a urmat, rezultatul a fost bun Dl. Păstrav, care a intrunit majoritatea de voturi și a fost declarat ales, credem a fi o solidă garanție că asociația își va urma cursul normal, luptând și de aici înainte cu demnitatea unei însoțiri de oameni civilizați iar frânele conștiente vor fi stăpânite astfel, ca să nu se alunece pe căi lăaturalnice și povârnișuri primejdioase.

■ Teatru. Compania Pizone din București a jucat în sala meseriașilor maghiari din Aiud, în 21. c., comedie în 3 acte „Otto Elefantu”, prelucrare de Sică Alexandru.

Personajile piesei fac parte din clasa socială decadentă a înaltei aristocrații, trândave și vicioasă, gata oricând să și vândă titlurile parvențiilor bogăți, ahiași la rândul lor după titluri de noblețe. Printre parvenții bătărești și conții fără lețcaie, la Hotel Excelsior din Lido, găsim și al treilea element, femeia ușoară, care după ce bogatului Otto Piper „Elefantul” îi pune un cioc de 400.000 lire, „salvează” pe contele Pasetti, devenind contesa Pasetti.

Un umor sănătos străbate toată acțiunea brodată pe un comic de situație.

Spre deosebire de alte trupe cari s'au mai abătut prin orașul nostru, compania Pizone s'a prezentat cu un ansamblu potrivit, încât publicul după un răs sănătos de trei ore și-a manifestat mulțumirea prin lungi oplaude.

O scădere constatată aproape la toate companiile de artiști cari ne cercetează, n'a lipsit cu totul nici de data acesta: exagerarea în gesturi și expresii. Trupele noastre ambulante ar trebui să înțeleagă odată, că dacă aceste exagerări produc efect în mahalalele Bucureștilor, nu sunt apreciate în orașele de provincie, căci doar provincie încă nu însemnează mahală.

■ Piața Aiudului. Grâul 70—75 lei la felderă. Porumb 32—35 Lei. Orz 40—45 Lei. Ovăz 32 Lei. Târgul de vite: o pereche de boi 20—23 mii Lei, o vacă cu lapte 10 mii Lei, o pereche purcei mici de câteva săptămâni 5—600 Lei.

■ Un foc mare a izbucnit Marți pe la orele 4 d. m. în comuna Gârbova de jos. S'a iscat dela o cireadă de pale uscate, clădită aproape de cale în curtea economică a oficiului notarial. A ars scrum și o clăie mare de fân și băligarul din preajma grajdului. Alimentat de un vânt puternic focul a trecut peste uliță și peste o clădire cu țiglă la casa cu paie, grajdul și cotețele unui vecin, distrugându-le până la temelii. Nu se cunoaște pricina incendiului. Localizarea s'a făcut grație puternicei pompe motorizate a orașului Aiud, care în câteva minute a fost la fața locului. Deasemenea au ajutat sărguincioși pompierii din Teiuș cu aparatele lor.

■ Incorporarea contingentului 1937. Incorporarea tinerilor născuți în 1915 contingentul 1937 va avea loc la data de 1 Aprilie crt. Cei cari nu se vor prezenta la incorporare până la 5 Aprilie, nu vor putea beneficia de concediu, iar cei ce nu se vor prezenta până la data din 10 Aprilie vor fi judecați și pedepsiți, cu închisoare dela 2—6 luni, conform art. 224 c. al justiției militare.

■ O nenorocire grozavă la o școală din America. În orașul New. London din America s'a produs într-o școală o explozie atât de puternică încât a aruncat în aer toată clădirea, omorând aproape 500 de copii dela 8—15 ani cu profesorii lor cu tot. Cadavrele nenorocitelor victime sunt carbonizate și atât de oribil mutilate, că nu mai pot fi indentificate prin nici un mijloc. Nenorocii părinți plâng și stau să înbunească de durere. Cauzele exploziei nu se cunosc precis. Se presupune că niște gaze au pătruns în sala caloriferelor prin pământ și s'au aprins cauzând explozia. E cea mai mare nenorocire din câte a cunoscut istoria Americii.

■ Furturi. În zilele trecute din locuința Dlui. Ion Pop preot în pensiuine din Ștefan cel Mare 17 s'a furat în cursul zilei mai multe obiecte casnice și haine. — Deasemenea Dlui controlor financiar Dicu din str. Bărnuțiu 8 i s'a furat un rând de haine și o pereche de ghete. Poliția cercetează, și se speră că va reuși să pună mâna pe paserile cari se strecoară ziua prin casele oamenilor.

■ Cinematograf. Sâmbătă, Duminecă 27, 28 Martie „Medicul femeilor” cu Robert Taylor și Virginea Bruce. Filmul acesta e superior filmului „Oameni în alb.” Luni 29 Martie orele 3, 5, 7 și 9 cea mai mare comedia a sezonului: Stan și Bran țigani. Acest film în coronează activitatea artistică a Regilor râsului. În 30 Martie „Monstrul” s'guduitor film cu Paul Wegener și Herald Paulsen.

■ Spre știință. Se aduce la cunoștința celor interesați, că începând de acuma, până la finea anului școlar, în biserica parohială unită se face în toate Duminicile și Sărbătorile o Sf. Liturgie la ora 7.45, pentru toți elevii școlilor din oraș, și publicul doritor de a lua parte. Doritorii se pot spovedi și cumineca la această Liturgie, când doresc.

Pdr. Ion Belu, prof.

PRIMĂRIA ORAȘULUI AIUD
Serviciul administrativ

No. 1316/1937. P.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că Primăria orașului Aiud, va ține licitație publică cu oferte scrise și sigilate pentru închirierea locuinței din Str. Unirii 46, pe termen de 3 ani, începând cu 1 Maiu 1937 până la 30 Aprilie 1940.

Licitația se va ține în ziua de 21 Aprilie 1937 ora 10.30 a. m. în biroul contabilității de pe lângă Primăria orașului Aiud (camera No. 1) în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P. Ofertele scrise și sigilate în plic separat, odată cu garanția de 5% asupra prețului oferit pe 3 ani și se va depune la mâna Președintelui comisiei de licitații în ziua licitației.

Informațiuni detaliate asupra imobilului se pot primi zilnic în orele de birou la Primăria Aiud.

Aiud, la 17 Martie 1937.

Primar: Maior: M. Papiniu. Secretar: Gllgor.

SPORTIVE

Duminică 21 Martie a. c. după masă cu începere dela orele 15,30 s'a desfășurat prima zi a campionatului pe raza Districtului.

Forma mediocră în care s'a prezentat grupările pentru a-și susține matchurile de campionat, n'a putut aduce mare surprize cu rezultatele obținute.

La Turda.

CGA. — CSM. 2:1 (1:0)

După un match aprig disputat pe un teren greoiu, CGA. a reușit să învingă echipa Muncitorilor din Turda la ei acasă.

CGA. prin însuflețirea imprimată de veșnicul tânăr Bugner și-a revenit în forma ei de odinioară cu care va incurca mult lucrurile grupărilor aspirante la campionat.

D-l Valer Deac a condus corect.

La Uioara.

Matchul ASSU. — Unirea Luduș, nu s'a disputat deoarece Unirea nu s'a prezentat pe teren.

La Aiud.

Cimentul — ASA. 3:1 (1:0)

Partida s'a disputat pe un viscol puternic, care a derutat cu totul frumusețea jocului.

ASA. joacă în prima repriză cu vântul în față, ceea ce ușurează foarte mult sarcina Cimentului, periclitându-i de multe ori poarta ASA.

După 20 minute de joc, cu toată munca depusă de eminenta apărare a ASA., care distruge orice acțiune a Turzenilor, totuși în minutul 20 Cimentul reușește să înscrie primul gol, datorită neglijenței condamnable a portarului.

În al doilea timp vântul mai încetează și jocul se desfășură într-o formă mai acceptabilă. Imediat după începere ASA. să se grăbească a mai permite intrarea a încă 2 goluri în plasa sa, vizibil apărăbile.

Ne-a plăcut foarte mult modul însuflețit cum a jucat echipa Cimentului dela început până la sfârșit, merițând pe drept victoria. Aproape toți jucătorii sunt încă copii, fără multe cunoștințe a regulamentului, însă cu atitudine sportive de remarcă, disciplinați și plini de respect față de adversari și organele conducătoare. Cu asemenea elemente bine puse la punct Cimentul are calea deschisă pentru a deveni campiona Districtului.

Intrarea lui Mulea, după o absență destul de lungă, în linia de atac a ASA. deși lipsit de antrenament a făcut o bună impresie prin jocul său inteligent și cunoștințele sale bogate în tehnica fotbalului. Cunoaște prea bine greutățile sale (serviciul și studiile) cu toate acesta îl rugăm să-și jertfească din puținul său timp liber pe care-l are și pentru A. S. A. oare câteva clipe spre a se pune la punct cu antrenamentul său și a da o mână de ajutor lui Mărgineanu spre a ne putea bucura și noi pe urmele echipei lui ASA.

Cu această ocazie ne permitem a reveni din nou și a ruga pe d. Președintele a ASA., să stăruie ca Câmpianu Victor să fie adus imediat la Aiud, unde-l așteaptă o mamă văduvă, săracă și cinstită care și-a fertit totul pentru a-l crește și a-i da o educație aleasă și azi prin vitrejia soartei să vede despărțită de singurul ei ajutor pentru motivul că în acest oraș nu se găsește o bucată de pâine pentru un copil cu minte și ascultător, iar gruparea ASA. trebuie să se dispenseze de un element valoros pe care la crescut.

Recomandăm conducerei ASA. să se dispenseze de serviciile actualului portar care după purtarea sa scandaluoasă de Duminică nu mai merită să i se permită a purta culorile ASA.

A. arbitrat atent și autoritar d. Romul Coza.

Este regretabil că pe afișul reclamă s'a anunțat și un match de deschidere între cele 2 Licee de Stat Turda și Aiud, care nu s'a mai putut ține, Liceul Turda neprezentându-se. ASA. rămâne răspunzătoare pentru asemenea greșeli, care nemulțumesc publicul spectator,

care prezentându-se la ora 13 a trebuit să aștepte 2 ore pe o vreme destul de aspră, pentru a vedea începerea matchului campion.

ȘTIRI.

Simpaticul Vlad Iuliu distinsul bec al ASA. în timpul matchului de duminică când el se lupta cu Turzieni și cu un vânt turbat i-a adus un bun prieten vestea înbucurătoare că soția sa, i-a născut un fecioraș voinic și mare — care paremise va purta numele de Sever.

Ii comunicăm sincerile noastre felicitări.

Suntem informați că d. Președinte al ASA. a proiectat adunarea generală a ASA. în săptămâna viitoare pentru discutarea unei chestiuni importante, ca: reorganizarea echipei, rezultatul material al petrecerii ținută și situația în care rămâne gruparea ASA. după plecarea iubitelui nostru Bat. 6 V.M. cu a cărei plecare gruparea pierde 25% din valoroșii săi susținători și membrii platnici.

Se spune că Comșa valorosul half al ASA. ar fi fost supărat Duminică pentru că nu s'a așteptat cu începerea matchului până la ora 4.30 când a sosit la teren.

ASA. pierde prin plecarea lui Vlad unul din cei mai solizi beci al său și a întregului District pe care întotdeauna s'a bazat apărarea ASA. Regretăm plecarea acestui simpatic, bun și respectuos jucător care n'a dat ocazie niciodată la nici o reclamație.

În ziua de 24 Martie orele 18. Districtul a ținut ședință. Cu această ocazie în afară de omulgările matchurilor disputate s'a mai discutat o serie de chestiuni administrative.

PRIMĂRIA ORAȘULUI AIUD
Serviciul administrativ

No. 1317/1937. P.

Publicațiune.

Primăria orașului Aiud, aduce la cunoștință generală că în ziua de 15 Aprilie 1937, ora 11.30 a. m. va ține licitație publică pentru arendarea pe termen de 3 ani începând cu 15 Aprilie 1937, a pârăului Herja pentru folosința recoltei de iarbă de cosit și fructelor pomilor fructiferi aflător pe acest pârău.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P.

Ofertele scrise și sigilate se vor depune odată cu garanția de 5% asupra prețului oferit pe 3 ani la registratura Primăriei sau la mâna Președintelui comisiei de licitației în ziua licitației.

Comisia de licitație va ține ședința în camera No. 1 biroul contabilității Primăriei Aiud.

Aiud, la 15 Martie 1937.

Primar: Maior: *M. Papinlu.* Secretar: *Gligor.*

PRIMĂRIA ORAȘULUI AIUD
Serviciul administrativ

No. 1327/1937. P.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că Primăria orașului Aiud, arendează prin licitație publică cu oferte scrise și sigilate terenul de 1 m. □ aflător în Str. Mihai Viteazul în fața casei cu No. 67 pentru instalarea unei pompe de benzină pe timp de 3 ani, cu începere dela 1 Maiu 1937 până la 30 Aprilie 1940.

Licitacia se va ține în ziua de 21 Aprilie 1937 orele 12 în biroul contabilității comunale Aiud, camera No. 1 în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P.

Garanția de 5% asupra prețului oferit pe timp de trei ani, împreună cu oferta scrisă și sigilată se va depune la registratura Primăriei până în ziua licitației sau la mâna Președintelui comisiei în ședință.

Informațiuni detăilate la Primăria Aiud, în orele serviciu.

Aiud, la 17 Martie 1937.

Primar: Maior: *M. Papinlu.* Secretar: *Gligor.*

De închiriat în strada Mircea Vodă No. 27 bis 2 sau 3 camere, bucătăria, cămară și grădină. Informațiuni str. Avram Iancu No. 59.

De vânzare loc de casă în apropiere de gară. Informațiuni la restaurantul gării.

Incercați și o să vă convingeți că numai la bodega

ONAC

veți găsi cele mai bune și ieftine vinuri, zilnic mezeluri proaspete de Sibiu și tot felul de aperitive, țuică caldă etc.

Pâine, franzele și cornuri de prima calitate, coapte în brutăria proprie.

Nu uitați, faceți încercare.

Bodega și brutăria

ONAC

Piața Reg. Ferdinand No. 9

Atențiune!

Dacă doriți să vă procurați conserve de toate calitățile, rom pentru ceaiu, ceaiu, cacao, cafea aromată măcinată la minut pentru turcească și lapte, orez, unt de lemn, proaspăt toate calitățile și ori ce articole de coloniale, cumpărați cu toată încrederea la

Intrep. Com. VALER PASCU S. A. Cluj

Depozitul Aiud

Magazin de coloniale Engros și Detail
Piața Ferdinand No. 34

Semințele de legumă

a firmei

M A U T H N E R

și toate semințele agricole se pot procura la firma

FENICHEL.

Fiecare econom

să cumpere pluguri, mașini și tot felul de unelte agricole, cue, sârmă, mașini pentru bucătărie, cuptoare de fier și toate mărfurile de fierărie dela cea mai mare și mai ieftină prăvălie de fier

Adolf Izrael și Fiul AIUD.

Telefon: 21.

P. Reg. Ferd. 35.

1—26.

APARATE DE RADIO:

PHILIPS,

MINERVA,

STANDARD,

ZERDIK

TELEFUNKEN,

VINDE ÎN RATE MICI

AUTO-RADIO BUCUR